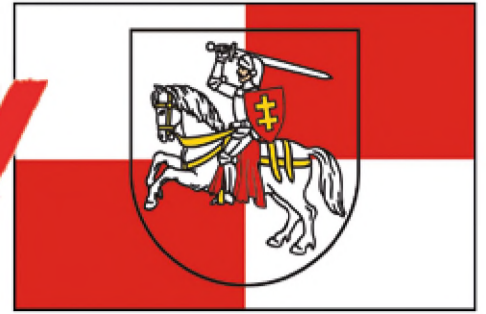

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Zwiększyła się liczba mieszkańców rejonu wileńskiego **str. 6**
- Porady prawne **str. 7**

Rota

- Świąteczny koncert w Domu Kultury Polskiej w Wilnie **str. 1**

- Kaptan niezłomny ks. Tadeusz Isakowicz – Zaleski **str. 1**

- 161. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego **str. 21**

PRENUMERATA

2024

**Do 19 lutego
trwa prenumerata
na marzec
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Obchody 161. rocznicy Powstania Styczniowego w Wilnie

Wielkie wspólne dziedzictwo wolności

FOT. MAREK BOKAWSKI / KPRP

Prezydent Andrzej Duda wraz z małżonką Agatą Kornhauser-Dudą składał wizytę na Litwie, gdzie w Wilnie wziął udział w uroczystych obchodach 161. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.

Podczas uroczystości na Cmentarzu na Rossie Andrzej Duda podkreślił, że naród polski, litewski, ukraiński i białoruski

łączy pamięć o wspólnym dziedzictwie wolności, tradycji walk o samostanowienie oraz doświadczenia

(Dokończenie na str. 5)

Turyści z 49 krajów odwiedzili Dom św. Faustyny w Wilnie

Geografia odwiedzających poszerza się

Dom św. Faustyny w Wilnie odwiedziło w ubiegłym roku prawie 19 tysięcy osób. Był to trzeci rok z najwyższą frekwencją w historii placówki.

„18588 – tyle odwiedzin Dom św. Faustyny odnotował w zeszłym roku. Był to trzeci rok z najwyższą frekwencją w historii placówki. Cieszymy się, że domek jest coraz częściej odkrywany przez samych wilnian, a geografia odwiedzających stale się poszerza – w zeszłym roku mieliśmy gości z 49 krajów” – statystykę przedstawiono na profilu Domu św. Faustyny w mediach

społecznościowych. Dla porównania, w 2022 roku Dom św. Faustyny odwiedziło 10763 gości, a w pandemicznym 2021 roku obiekt ten odwiedziło 5297 osób.

Dom św. Faustyny, znajdujący (Dokończenie na str. 5)

Pierwsze posiedzenie Rady Samorządu Rejonu Solecznickiego

Ulgi dla potrzebujących

W piątek, 19 stycznia, radni Samorządu Rejonu Solecznickiego zebrali się na pierwszym w tym roku posiedzeniu. W porządku obrad znalazło się 19 projektów uchwał, które wcześniej były rozpatrywane na posiedzeniach frakcji i komitetów.

(Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCINKAILL

Zapomniana choroba atakuje Europę

Szczepionki najskuteczniejszym środkiem

Według Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób, w 2023 roku w Europie wzrosła zachorowalność na krztusiec (koklusz).

Na przykład w Danii zarejestrowano 6061 przypadków krztusca (102,2 przypadków na 100 tys. mieszkańców), w Chorwacji – 4851 przypadków (125,3 przypadków na 100 tys. mieszkańców). W miarę zmniejszania się liczby zaszczepionych dzieci istnieje ryzyko pojawienia się nowych

ognisk choroby. Dlatego bardzo ważne jest, aby nie zapominać o najskuteczniejszym sposobie ochrony przed krztuscem – szczepieniach – informuje Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

W ciągu ostatnich dziesięciu lat na Litwie znacznie spadła liczba osób chorych na krztusiec, a liczba zaszczepionych w 2022 roku wynosiła 90 proc. W 2023 roku zarejestrowano 7 przypadków krztusca, a w 2022 roku – 2.

Każdego roku najwięcej przy-

padków krztusca odnotowuje się wśród dzieci, chociaż na krztusiec chorują także dorośli, najczęściej – nieszczepieni, nie w pełni zaszczepieni lub nie ma informacji o statusie szczepień.

NVSC przypomina, że dzieci w wieku 2, 4, 6 miesięcy są szczepione przeciwko krztuscowi zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych dzieci, a dzieci w wieku 1,5 roku, 6-7 lat i 15-16 lat szczepione są dawkami przypominającymi.

Na podst. nvsc.lrv.lt

Pacjenci szybciej trafią do higienisty stomatologicznego

Poprawa dostępności

Od 1 stycznia 2024 roku, po zmniejszeniu maksymalnej liczby pacjentów zapisanych do jednego higienisty stomatologicznego, ma się poprawić dostępność tych usług dla mieszkańców – donosi Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Od 1 stycznia 2024 roku zmniejszona została maksymalna liczba pacjentów, obsługiwanych przez jednego higienistę stomatologicznego – z 14,5 tys. do 10 tys. Za usługi tego specjalisty ustanowiono wyższą stawkę,

opłacając za świadczone usługi z Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego (PSDF). Co roku na ten cel przeznaczane będzie dodatkowe 3,3 mln euro z budżetu PSDF.

Resort zdrowia przypomina, że ze środków PSDF opłacana jest praca higienisty stomatologicznego, a pacjent sam musi płacić za użyte materiały – leki, plombę lub inne materiały stomatologiczne, narzędzia jednorazowe itp., biorąc pod uwagę ilość wykorzystanych materiałów i na-

rzędzi oraz ich cenę. Są jednak wyjątki. Za materiały stomatologiczne nie płacą dzieci, uczniowie szkół ogólnokształcących, szkół zawodowych, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia oraz osoby wspierane socjalnie (po przedstawieniu zaświadczenia z wydziału pomocy społecznej samorządu według miejsca zamieszkania).

Pacjenci mogą zapisać się do higienisty stomatologicznego w swojej przychodni.

Na podst. sam.lrv.lt

Funkcjonariusze Departamentu Ochrony Środowiska mogą zatrzymać dowolny pojazd

„Polowanie” na zanieczyszczających środowisko

Od 1 stycznia 2024 roku funkcjonariusze Departamentu Ochrony Środowiska (AAD) mają prawo zatrzymać do kontroli samochód osobowy, ciężarówkę czy autobus w celu zbadania emisji zanieczyszczeń z pojazdu. W związku z tym Ministerstwo Środowiska zatwierdziło nowe przepisy regulujące kontrole pojazdów przez funkcjonariuszy AAD.

Nowy tryb określa, w co musi być ubrany funkcjonariusz AAD zatrzymujący pojazdy oraz w jaki sposób musi być oznako-

wany samochód służbowy funkcjonariusza.

Jak podano, pojazd instytucji państwowej kontroli ochrony środowiska musi być oznakowany znakami wyróżniającymi pojazdy państwowej kontroli ochrony środowiska, wyposażonymi w specjalne sygnały dźwiękowe i niebieskie światła o lub tylko niebieskie światła. Podczas zatrzymywania pojazdów po zmroku obowiązkowe są specjalne sygnały dźwiękowe i niebieskie światła. Samochody służbowe muszą być w kolorze ciemnozielonym

lub srebrnym, do oznakowania samochodu służy znak z napisem „LIETUVOS APLINKOS APSAUGA”.

Resort środowiska przypomina, że funkcjonariusze AAD będą sprawdzali czy zgodna z ustaloną normą jest emisja do środowiska – tlenku węgla (pojazdy z silnikami benzynowymi), zadytmienia (pojazdy z silnikami spalinowymi diesla) z ustalonymi limitami, a także sprawdzą wyciek niebezpiecznych płynów eksploatacyjnych (smarów, paliwo) do środowiska.

Samorzady chcą poprawić wyniki uczniów

Pokryją koszty korepetycji

Aby poprawić rezultaty nauczania, samorzady zaczynają pokrywać koszty korepetycji. Mówi się, że taki sposób kompensacji, szczególnie w regionach, pomaga częściowo rozwiązać problem braku nauczycieli.

Przykładowo władze rejonu rokiskiego, biorąc pod uwagę fakt, że w rejonie brakuje korepetytorów i nie każdy może zapłacić za ich usługi, zdecydowa-

ła się zrekompensować uczniom część ich kosztów.

Korepetytorów z dowolnego miasta będzie można wybrać na platformie internetowej.

Kompensacja miałaby wynosić 10 euro na ucznia, a dla uczniów potrzebujących wsparcia socjalnego – 15 euro. W pierwszym roku projekt ma być realizowany wśród uczniów 9-12 klas.

Niektóre samorzady ograniczają liczbę kompensowanych

godzin lekcyjnych, inne nie.

W niektórych samorządach już widać pozytywne zmiany. Na przykład Samorząd Rejonu Kowieńskiego już trzeci rok kompensuje usługi korepetytorów i zauważył, że wyniki uczniów, którzy z nich korzystają poprawiły się.

Uczniowie najczęściej korzystają z usług korepetytorów z matematyki i języka litewskiego.

Na podst. lrv.lt

Szkoly zawodowe przyjmą ponad 20 tysięcy uczniów

Premierowa decyzja rządu

W tym i przyszłym roku do szkół zawodowych ma zostać przyjętych łącznie 41,2 tys. uczniów, tj. rocznie po 20,6 tys. osób – tak samo jak w roku ubiegłym.

O tym zdecydował rząd, który po raz pierwszy zatwierdził plan wstępnej rekrutacji do szkół zawodowych na okres nie jednego, ale dwóch lat – informuje Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Większość miejsc finansowanych przez państwo planowana jest w obszarach inżynierii, usług, produkcji i przetwarzania oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Odtąd każda szkoła zawodowa będzie mogła sama zaplanować, ilu i na jakie kierunki planuje przyjmować uczniów, uwzględniając swoje możliwości, potrzeby i tendencje rynku pracy w regionie.

Podobnie jak w latach ubiegłych, przyjmowanie uczniów do szkół zawodowych odbywać się będzie w kilku etapach – nabór główny zimą i latem oraz nabór dodatkowy pod koniec lata.

Na podst. smsm.lrv.lt

Byli klienci „Egto energija” mogą ubiegać się o zwrot nadpłaty

Nie zwlekajcie!

Byli klienci „Egto energija” mogą ubiegać się o zwrot nadpłaty – podaje Państwowa Rada Regulacji Energetyki (VERT). Mieszkańcy mają na to miesiąc.

VERT informuje, że byli odbiorcy prywatni „Egto energija”, którzy przeplacili firmie za prąd, najpóźniej do 15 lutego 2024 roku do godz. 17.00 mają złożyć wnioski o zwrot nadpłat.

Wnioski można przesłać drogą elektroniczną na adres prasymai@vert.lt lub listem zwykłym bądź poleconym na adres Verkių g. 25C, Vilnius. Wniosek można też złożyć osobiście pod wyżej wskazanym adresem.

Byli klienci „Egto Energija” będą musieli złożyć w VERT wypełniony i podpisany wniosek z podaniem danych odbiorcy (gospodarstwo domowe), rachunek „Egto Energija” z określoną kwotą nadpłaty oraz potwierdzający to akt pojednania długów.

Niezależny dostawca energii elektrycznej „Egto energija” poinformował we wrześniu ub. roku, że zawiesza działalność. Około 5,7 tys. klientów tej spółki przejął „Enefit”.

Obecnie oprócz „Enefit” na rynku niezależnych dostawców energii elektrycznej działają także „Elektrum Lietuva” oraz „Ignitis”.

Na podst. regula.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNYWydanie internetowe:
www.tygodnik.ltZespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa StrumiłoWspółpraca:
Monika UrbanowiczZygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiegoOpracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.ltProjekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym
stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Polak zaprezentuje niezwykłą interaktywną instalację świetlną FLUX

Wyznaczanie granic

Artysta nowych mediów i artystycznego kodowania Ksawery Kirklewski z Gdańska, podczas 6. Wileńskiego Festiwalu Światła zaprezentuje interaktywną instalację świetlną FLUX. Polski artysta nieustannie eksperymentuje, przekracza i na nowo wyznacza granice artystycznej wypowiedzi.

Instalacja FLUX doceniona została już m.in. na tygodniu artystycznym w Miami, czy na festiwalu sztuki światła i nowych technologii „Signal Festival”, który odbył się w Pradze.

Instalacja FLUX to wciągający interaktywny pokaz świetlny, który zachęca do rozmyślań o wpływie nowoczesnych technologii na szybkość komunikacji międzyludzkiej. Artysta w swoim projekcie łączy interaktywność i automatyzację. Rzeźba świetlna ma 6 m wysokości i 13 m średnicy, widzowie mogą ją sterować

gestami i głosem, jednocześnie odbywa się spektakl oparty na materiałach otrzymanych od widzów. Instalacja, w której zastosowano 4 szybkie kamery, 8-głośnikowy system nagłaśniający, 5 km dwustronnych pasków LED, działa zgodnie z kodem i jest zsynchronizowana z partyturą dźwięku przestrzennego. Wyświetlacz o rozdzielczości 144 tysięcy pikseli,

wyświetlający 100 klatek na sekundę tworząc imponujący obraz.

Instalacja FLUX Ksawerego Kirklewskiego oraz 14 innych instalacji świetlnych i 5 obiektów dodatkowych będzie można zobaczyć na 6. Wileńskim Festiwalu Światła, który odbędzie się w dniach 25-28 stycznia w godzinach 18.00-23.00.

Na podst. lightfestival.lt

Na lotnisko w stolicy wchodzi nowy przewoźnik

Z Wilna do Aten

Od 19 kwietnia tego roku loty rejsowe z Wilna do Aten obsługiwać będzie nowy przewoźnik na wileńskim lotnisku – Aegean Airlines – informują Litewskie Porty Lotnicze.

Aegean Airlines będzie wozić podróżnych dwa razy tygodniowo samolotami Airbus A320.

Zdaniem Tomasa Zitikisa, kie-

rownika działu rozwoju lotów Litewskich Portów Lotniczych, to połączenie będzie dla urlopowiczów świetną możliwością dotarcia do Grecji i na jej wyspy regularnymi lotami.

Aegean Airlines planuje obsługiwać loty na tej trasie do października.

Narodowy grecki przewoźnik

Aegean Airlines to już dziesiąty tradycyjny przewoźnik na wileńskim lotnisku. W 2023 roku oferował łącznie 180 różnych kierunków aż w 49 krajach.

Fot. Wiktor Jusiel

Benzyna na Litwie jest tańsza niż w Polsce

Ceny paliwa skaczą

W ciągu tygodnia średnia cena benzyny na Litwie spadła, natomiast średnia cena oleju napędowego nieznacznie wzrosła. Średnie ceny paliw w naszym kraju są najniższe wśród krajów bałtyckich, a benzyna w dalszym ciągu jest tańsza niż w Polsce – podaje Litewska Agencja Energetyczna (LEA).

15 stycznia średnia cena oleju napędowego na Litwie wyniosła 1,51 euro/l, zaś średnia cena benzyny – 1,42 euro/l. Średnia cena benzyny w zeszłym tygodniu spadła o 0,4 proc., czyli 0,006 euro/l, natomiast oleju napędowego wzrosła o 0,1 proc., czyli 0,002 euro/l.

Średnie ceny benzyny w Estonii i na Łotwie wzrosły w ciągu tygodnia odpowiednio o 0,1 proc. i 1 proc. Na Litwie, w Polsce i w Niemczech średnie ceny spadły o 0,4-0,9 proc. Średnia cena benzyny w Polsce wynosi 1,43 euro/l i jest o 0,01 euro/l wyższa niż w naszym kraju.

Średnie ceny oleju napędowego na Litwie, Łotwie i w Niemczech wzrosły o 0,1-1 proc. Średnia cena spadła jedynie w Polsce – o 0,9 proc., podczas gdy w Estonii średnia cena nie uległa zmianie.

Cena oleju napędowego na Litwie jest o 0,04 euro/l wyższa od

średniej ceny oleju napędowego w Polsce. W Estonii i na Łotwie średnia cena oleju napędowego wynosi obecnie odpowiednio 1,56 euro/l i 1,60 euro/l.

Średnie ceny benzyny we wszystkich porównywalnych krajach bałtyckich i krajach sąsiadujących są obecnie o 0,4-4,4 proc. niższe niż rok temu, z wyjątkiem Polski, gdzie średnia cena jest o 2,8 proc. większa.

Na podst. ena.lt

Odnowiony Pałac Sapiechów w przyszłym miesiącu otworzy swoje podwoje

Odzyskał pierwotny wygląd

Zrekonstruowany Pałac Sapiechów znajdujący się w wileńskiej dzielnicy Antokol zostanie otwarty w lutym – początkowo będą mogły go zwiedzać wyłącznie osoby, które dokonały wcześniejszej rejestracji, a w kwietniu – wszyscy chętni.

W odnowionych przestrzeniach Pałacu Sapiechów znajdują się sale wystawowo-konferencyjne,

tarasy i kawiarnia.

Jesienią ubiegłego roku fasada pałacu odzyskała swój pierwotny wygląd – odsłonięto bogato zdobiony dekor barokowy. Łącznie z pracami wewnętrznymi rekonstrukcja kosztowała prawie 3,5 mln euro.

Od strony parku i ulicy L. Sapiehy widoczna jest południowa i zachodnia elewacja budynku,

wpisanego do rejestru nieruchomości wartości kulturowych chronionych przez państwo.

Aby przywrócić fasadzie pałacu niepowtarzalny blask, przeprowadzono specjalne badania architektoniczne, chemiczne i inne, a także zatrudniono konserwatorów, aby zachować barokowy wystrój i sztukaterię.

Na podst. BNS

W Wilnie zaczęły działać nowe czujniki kontroli ruchu

Wilno dbając o rowerzystów i dedykowaną im infrastrukturę, zamontowało na miejskich skrzyżowaniach czujniki kontroli ruchu najnowszej generacji przeznaczone do zliczania przepływu rowerzystów.

Nowe czujniki kontroli ruchu działają w oparciu o najnowocześniejszą technologię termowizyjną i sztuczną inteligencję, która jest w stanie bardzo dokładnie identyfikować uczestników ruchu drogowego.

Czujniki te potrafią pracować niezależnie od czynników środowiskowych, dzięki czemu są skuteczne zarówno w dzień, jak i w nocy, gdy pada deszcz czy podczas zimy. Ich zintegrowane kamery termowizyjne wychwytyują ciepło emitowane przez użytkowników dróg, a algorytmy sztucznej inteligencji analizują uzyskane obrazy termowizyjne, dzięki czemu potrafią dokładnie rozpoznać i rozróżnić różnych użytkowników dróg – pieszych, motocykle, samochody i rowerzystów.

Dane uzyskane z czujników będą analizowane, porównywane i wykorzystywane do wyjaśnienia zwyczajów podróżniczych mieszkańców Wilna, możliwości rozwoju i doskonalenia sieci ścieżek rowerowych w odpowiednich częściach miasta.

20 nowych czujników działa na 11 wileńskich skrzyżowaniach, przez które biegają główne ścieżki rowerowe Wilna.

Punktualność litewskich pociągów powyżej średniej europejskiej

Lepiej niż w Szwajcarii

Jak podaje spółka LTG Link, w ubiegłym roku na stację końcową dotarło na czas około 95 proc. pociągów. To więcej niż średnia szacowana corocznie przez Międzynarodowy Związek Kolei (UIC), która w 2022 r. wynosiła około 93 proc. Od kilku lat pociągi na Litwie przyjeżdżają punktualniej niż w Niemczech czy Szwajcarii.

„LTG Link” wykonuje dziennie ponad 170 rejsów. W ubiegłym roku na stację końcową na czas dotarło około 95 procent pociągów, w 2022 r., gdy nie prowadzono prac infrastrukturalnych o znaczeniu strategicznym, które znacząco wpływają na punktualność pociągów, na stację końcową przyjechało około 97 proc. pociągów, a w 2021 roku – około 93 procent.

Dla porównania punktualność pociągów w Niemczech, w pierwszej połowie ubiegłego roku wyniosła około 92 procent, a w 2022 roku około 91 procent. Pociągi szwajcarskie osiągają punktualność na poziomie 92,5 procent, natomiast według najnowszych statystyk, w Belgii jedynie 87,5 procent pociągów dojeżdża do stacji końcowej na czas.

Podsumowując, w 2023 roku bezwzględna większość (ok. 57 procent) opóźnień na Litwie spowodowana była pracami infrastrukturalnymi lub ograniczeniami prędkości.

Na podst. madeinvilnius.lt

NOWINY znad Solczy

W Ejszyszkach upamiętniono rocznicę
Powstania Styczniowego

Ducha wolności nie udało się złamać

Od 2014 roku centrum Ejszyszek zdobi pomnik upamiętniający ważne wydarzenie historyczne. Powstanie 1863-1864 roku było zrywem Rzeczypospolitej Obojga Narodów przeciwko Imperium Rosyjskiemu. To ruch narodowowyzwoleńczy dla Ojczyzny, wolność wzniesienia, wyzwolenie z pańszczyzny. Niestety, powstanie odniosło porażkę, która zakończyła się wygnaniami, zakazami prasy i religii, ale wzmocniło dążenie do wolności. Na terytorium rejonu sołecznickiego także mamy ślady tych ważnych wydarzeń historycznych.

W 1863 roku wikary parafii ejszyskiej ks. Józef Horbaczewski jako pierwszy w powiecie lidzkim ogłosił Manifest Tymczasowego Rządu Narodowego. Powstańcy pod jego dowództwem dołączyli do oddziału Ludwika Narbutta. Wśród powstańców z Ejszyszek był między innymi malarz Michał Elwiro Andriolli – ilustrator dzieł Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Józefa Ignacego Kraszewskiego.

Ludwik Narbutt, Konstanty Kalinowski, Zygmunt Sierakowski – to znane w rejonie sołecznickim postacie historyczne, Puszcza Rudnicka, gdzie znajdowali schron walczący o wolność. „Za wolność naszą i waszą” – pod takim hasłem 22 stycznia 1863 r. Komitet Centralny wydał Manifest ogłaszający powstanie i powołał Tymczasowy Rząd Narodowy.

20 stycznia br. w Centrum Rekreacji i Biznesu w Ejszyszkach odbył się koncert patriotyczny z okazji 161. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego. Zgromadzeni mieli okazję zapoznać się z historią powstania oraz obejrzeć film dokumentalny o przywódcy powstania Romualdzie Traugucie. 22 stycznia społeczność miasta oraz goście zebraли się w centrum Ejszyszek przy pomniku upamiętniającym wydarzenie Powstania Styczniowego. Podczas chwili ciszy uhonorowano uczestników walki, złożono kwiaty, zapalono znicze, przypomniano historię. W uroczystości wzięli udział uczniowie i nauczyciele dwóch gimnazjów, radni samorządu rejonu sołecznickiego, przedstawiciele firm i instytucji, mieszkańcy.

Wicemer rejonu sołecznickiego Waldemar Śliżewski, przemawiając do zgromadzonych, podkreślił wagę wydarzenia historycznego, które sementowało walkę o wolność.

– W 1863 roku rozpoczęło się Powstanie Styczniowe, które stało się symbolem walki o wolność. Narody ruszyły do walki z uciskiem carskim, a w szeregach powstańców walczyło ponad 200 tysięcy osób. Zjednoczyli się szlachta, mieszczaństwo, chłopcy, duchowni. Odbyło się ponad tysiąc bitew, ale siły cara były liczniejsze i potężniejsze. Pod względem militarnym bunt został pokonany, ale nie złamało to ducha wolności. Odwrotnie. Duch wolności rósł i żył razem z innymi pokoleniami. To rebelianci zaszczerpili wiarę w lepszą przyszłość i ostatecznie otworzyli drzwi do niepodległości naszych państw. Dlatego musimy cenić tę historię – powiedział wicemer rejonu sołecznickiego Waldemar Śliżewski, dziękując uczniom za pielęgnowanie historii.

Wzniesiony w 2014 roku w centrum Ejszyszek pomnik symbolizuje wspólną i słynną 400-letnią historię Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Każde stulecie upamiętnione jest na każdym cokole pomnika, a dwa współczesne państwa reprezentowane są przez dwa obeliski ozdobione godłami państwowymi – Orłem i Pogonią.

– Pamięć o zmarłych jest wciąż żywa. Jest uwieczniona w nazwach ulic, pomnikach i tablicach pamiątkowych. Tylko w lasach rudnickich w kilku miejscach możemy spotkać groby i pomniki upamiętniające powstańców – mówiła młodzież z z Gimnazjum im. S. Rapolionisa i Gimnazjum w Ejszyszkach, przedstawiając historię powstania.

Walkę powstańców o wolność upamiętnia także pomnik za mostem przez Mereczankę w Rudnikach, a w Sołecznikach znajduje się pomnik jednego z przywódców powstania – Konstantego Kalinowskiego. W rejonie sołecznickim dobrze znana jest postać powstańca Ludwika Narbutta, która została upamiętniona w nazwie gimnazjum w Koleśnikach.

Ulgi dla potrzebujących

(Dokończenie ze str. 1)

Rada zatwierdziła projekt uchwały w sprawie ustalenia kosztu utrzymania jednego dziecka, kształtującego się według programów wychowania przedszkolnego lub wczesnoszkolnego. Jak podkreśliła Regina Markiewicz, kierowniczka Wydziału Oświaty i Sportu, która przedstawiła projekt uchwały, miesięczny koszt wyżywienia dziecka jest równy kosztom produktów wykorzystanych do przygotowania posiłków w ciągu miesiąca, dzienna stawka żywienia nieznacznie wzrasta, o 50 eurocentów. Ustanowiono, że dzienna stawka żywienia dziecka w grupach żłobkowych będzie wynosić do 3 euro, a w przedszkolnych – do 3,50 euro. O trzy euro zwiększa się także miesięczny koszt za usługi edukacyjne, niezależnie od liczby dni uczęszczania do przedszkola. Od 2018 roku wynosił on 7 euro, teraz rodzice będą musieli zapłacić 10 euro.

Przewidziano także ulgi w wysokości 100 i 50 proc., które zależą od sytuacji socjalnej rodziny, np. opłata za wyżywienie dziecka jest obniżona o 100 proc. dla pobierających świadczenia socjalne, a rodziny wielodzietne za posiłki dla dzieci zapłacą 50 proc. mniej. Ulgi przysługują także dzieciom studentów i żołnierzom.

Regina Sokołowicz, kierowniczka Wydziału Pomocy Społecz-

nej i Ochrony Zdrowia przedstawiła pakiet aktów prawnych. Rada zatwierdziła wysokość dofinansowania kosztów dziennej opieki społecznej świadczonej dzieciom w rejonie sołecznickim. Decyzja ta jest aktualna dla akredytowanych od nowa sześciu organizacji pozarządowych zapewniających dzienną opiekę społeczną dla dzieci na terenie rejonu. Obecnie tą opieką objętych jest 119 dzieci. Na pokrycie kosztów utrzymania dzieci przeznaczono 72 tys. euro z budżetu samorządu, a z budżetu państwa – 109,9 tys. euro.

Kolejny przyjęty akt prawny ustala wysokość dofinansowania kosztów świadczeń opieki społecznej – rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Według danych Wydziału Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia, na terenie rejonu sołecznickiego pięć organizacji pozarządowych prowadzi akredytowaną rehabilitację społeczną dla osób niepełnosprawnych, a z ich usług korzysta 170 osób.

Usługi w zakresie rehabilitacji społecznej świadczone są osobom niepełnosprawnym, które potrzebują tej usługi, niezależnie od ich dochodów. W tegorocznym budżecie samorządu przewidziano na ten cel 60,1 tys. euro, a z budżetu państwa zostanie przeznaczone 76,5 tys. euro.

Radni zatwierdzili sprawozdanie za 2023 rok z realizacji działań

specjalnego programu wspierania zdrowia publicznego Samorządu Rejonu Sołecznickiego.

Opiekę społeczną na terenie rejonu sołecznickiego świadczą cztery placówki – Centrum Dobrobytu Rodziny i Dziecka, Centrum Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie, Centrum Usług Socjalnych, Dom Opieki dla Osób Starszych, a Biuro Zdrowia Publicznego dba o zdrowie społeczeństwa. Placówki pełnią ważną rolę w świadczeniu usług najbardziej wrażliwym członkom społeczności, od najmłodszych do najstarszych.

Biblioteka Publiczna Samorządu Rejonu Sołecznickiego, Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołecznickiego, Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach, Centrum Rekreacji i Sportu im. Władysława Kozakiewicza, Centrum Turystyki i Młodzieży Rejonu Sołecznickiego – to placówki, które dbają o treściwy odpoczynek mieszkańców rejonu, pielęgnują kulturę etniczną i twórczość amatorską, prowadzą działalność edukacyjną, dbają o upowszechnianie sztuki zawodowej, organizują wydarzenia, organizują konferencje oraz upowszechniają informacje o dziedzictwie historycznym i kulturowym rejonu sołecznickiego. Rada zatwierdziła sprawozdania z działalności tych placówek za rok 2023.

KONIUCHY 1944

Sołecznicki Oddział Rejonowy Związku Polaków na Litwie

zaprasza

na obchody 80. rocznicy pacyfikacji wsi Koniuchy,
które odbędą się 28 stycznia 2024 r.

W programie:

godz. 14.30 - msza święta w kościele
pw. św. Michała Archanioła w Butrymańcach

godz. 16.00 - uroczystość przy Krzyżu Pamięci
Pomordowanych w Koniuchach,
przemówienie gości,
złożenie wieńców i zapalenie zniczy.

Wielkie wspólne dziedzictwo wolności

(Dokończenie ze str. 1)

czenie pokojowego współlistnienia. Prezydent mówił, że „161 lat temu na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej rozpoczęła się zbrojna insurekcja przeciwko rosyjskim okupantom”.

– Kolejny raz Litwini, Polacy, Białorusini i Ukraińcy świętują pod znakiem, którym pieczętowały swoje dokumenty powstańcze władze. To trójdzielny herb z Orłem Białym, Pogonią i świętym Michałem Archaniołem, symbolizujący zarazem jedność i odrębne tożsamości Polski, Wielkiego Księstwa Litewskiego i Rusi – podkreślił. Prezydent RP odniósł

Wcześniej Para Prezydencka uczestniczyła wspólnie z Prezydentem Gitanasem Nausėdą i Małżonką Dianą Nausėdieną we Mszy świętej w wileńskiej Bazylice Archikatedralnej św. Stanisława i św. Władysława.

Przed południem Andrzej Duda został powitany w Pałacu Prezydenckim przez Gitanasa Nausėdę. Następnie Prezydenci odbyli rozmowy na temat bezpieczeństwa w kontekście trwającej wojny na Ukrainie i zbliżającym się szczycie NATO w Waszyngtonie. W trakcie spotkania omówiono także dalszy rozwój Inicjatywy Trójmorza.

FOT. MAREK BORAWSKI / KPRP

się do obecnej sytuacji zwracając uwagę, że nadal nasze narody muszą stawiać opór rosyjskiemu imperializmowi.

– Kolejnym etapem tych zmagania jest obecnie inwazja Rosji na niepodległą Ukrainę – a także zaciskająca się wokół Białorusi pętla, jaką jest zależność reżimu mińskiego od Kremla – podkreślił Andrzej Duda. Wskazał, że „sprzeciwiając się neoimperialnej polityce Rosji, wolne narody Europy Środkowej i Wschodniej niosą solidarne wsparcie walczącym Ukraińcom i białoruskiej opozycji demokratycznej”. W czasie uroczystości Prezydent złożył wieńiec w Kaplicy Powstania Styczniowego.

Podczas wspólnej konferencji prasowej Prezydent Andrzej Duda podkreślił, że rozmowa dotyczyła przygotowania do zbliżającego się szczytu Sojuszu Północnoatlantyckiego w Waszyngtonie oraz konieczności wzmocnienia bezpieczeństwa na wschodniej flance.

– Wyraziliśmy satysfakcję z tego, że wielkie manewry Sojuszu w najbliższych miesiącach odbędą się w naszej części Europy, pokazując naszą gotowość do odparcia ewentualnej agresji, ale również stopień naszego zaangażowania i sojuszników, szybkość reagowania, nad czym bardzo intensywnie pracujemy w ostatnich latach – wskazał. Andrzej Duda dodał,

że planowane są także ćwiczenia polskich i litewskich żołnierzy na przesmyku suwalskim, ponieważ ze względu na newralgiczne położenie wymaga on dziś szczególnego umocnienia.

Prezydent mówił również o planowanym spotkaniu w formule Trójkąta Lubelskiego z udziałem Prezydenta Wołodymyra Zełenskigo. – Chcemy rozmawiać o tym w jaki sposób wspierać Ukrainę, w szczególności przed zbliżającym się jubileuszowym Szczytem Sojuszu Północnoatlantyckiego – zaznaczył przywódca Polski.

Rozmawiano także o współpracy gospodarczej pomiędzy krajami.

– Wzajemna wymiana gospodarcza pomiędzy Polską, a Litwą przekroczyła już 10 mld euro, co stanowi znaczący wzrost w ostatnich latach – podkreślił Andrzej Duda. Zaznaczył, że jest to efekt intensyfikacji współpracy w ramach Inicjatywy Trójmorza, rozwoju infrastruktury drogowej i kolejowej.

Andrzej Duda przekazał, że w najbliższym czasie planowane są kolejne spotkania, które będą przygotowaniem do szczy-

tu NATO oraz szczytu Inicjatywy Trójmorza.

Podczas wizyty Parze Prezydenckiej towarzyszył Szef BPM

Mieszko Pawlak oraz Minister Wojciech Kolarski.

Na podst.
www.prezydent.pl

Geografia odwiedzających poszerza się

(Dokończenie ze str. 1)

się w wileńskiej dzielnicy Antokol, jest wyjątkowym miejscem pielgrzymkowym w Wilnie. Tu w roku 1929 oraz w latach 1933-36 mieszkała św. siostra Faustyna. Był to wówczas klasztor Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, do którego należała również św. Faustyna. Siostry opiekowały się byłymi więźniarkami, dziewczynami z problemami wychowawczymi, niepełnoletnimi z wyrokami, troszczyły się o szpital polowy, piekły chleb, prały. Klasztor posiadał też duży sad, w którym do tej pory zachowało się kilka jabłoni. Św. Faustyna doznała wielu objawień, mieszkając w domu zakonnym w Wilnie – około 80.

Początkowo spotyka się z brakiem wyrozumiałości i odrzuceniem otoczenia. Przeniesiona

do klasztoru w Wilnie znajduje zrozumienie i wsparcie u ks. Michała Sopoćki, swojego spowied-

nika i późniejszego błogosławionego. To dzięki jego staraniom powstaje wzorowany na wizjach św. Faustyny obraz Jezusa Miłosiernego. Na prośbę ks. Michała Sopoćki rozpoczęła też notowanie mistycznych przeżyć. Zapiski te znane są jako „Dzienniczek”. Pisany był w Wilnie i Krakowie w latach 1934-1938 na polecenie Jezusa. To w Wilnie podczas objawień 13-14 września 1935 roku Pan Jezus podyktował dla siostry Faustyny słynną koronkę do Miłosierdzia Bożego, która ma być ratunkiem dla świata i grzeszników. Miała także wpływ na ustanowienie Święta Miłosierdzia Bożego. Dom klasztorny zachował się do naszych czasów. W okresie sowieckim były w nim sklado-

wane narzędzia do sprzątania przedszkola. Przed kilkunastu laty drewniany domek został odnowiony i stał się unikatowym obiektem pielgrzymkowym. Pielgrzymi z całego świata przybywają dziś tu, aby poczuć otoczenie, w którym rozchodziła się wieść o Miłosierdziu za życia św. Faustyny w Wilnie. W 2015 r. samorząd stołeczny przekazał dom św. Faustyny dla archidiecezji wileńskiej. W utworzonej celi św. Faustyny czone są relikwie zarówno jej, jak i bł. Michała Sopoćki. Codziennie o godz. 15.00 odmawiana jest Koronka do Miłosierdzia Bożego. Dom św. Faustyny leży na Szlaku Bożego Miłosierdzia i Szlaku Świętych Wileńskich.

Zwiększyła się liczba mieszkańców rejonu wileńskiego

Atrakcyjny region

W rejonie wileńskim odnotowano dalszy wzrost liczby mieszkańców. W ubiegłym roku populacja wzrosła o prawie 2 tys. oficjalnie zarejestrowanych nowych mieszkańców. Według najnowszych danych Centrum Rejestrów z dnia 1 stycznia 2024 r. mieszka tu ponad 116,5 tys. osób.

Do wzrostu liczby ludności coraz bardziej przyczyniają się rozwijająca się i poprawiająca infrastruktura rejonu, mniejsze obciążenia podatkowe, intensywnie porządkowane osiedla, a także sąsiadująca stolica. Według danych Centrum Rejestrów, w 2023 r. liczba mieszkańców Samorządu wzrosła do 116 579 osób. W 2022 r. ogółem miejsce zamieszkania na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego zadeklarowało 114 634 mieszkańców. W roku tym osiągnięto rekordowy rocz-

ny przyrost ludności – aż 5 806 nowych mieszkańców.

Już nie pierwszy rok największy skok demograficzny notuje się w gminie Awizenie, gdzie w ubiegłym roku miejsce zamieszkania zadeklarowało prawie 17 tys. osób: w ciągu roku osiedliło się tam około 1,4 tys. nowych mieszkańców. Pod względem przyrostu liczby ludności dominują także gminy Rzesza (+469), Niemież (+244), Rudomino (+170), Mickuny (+134) i Zujuny (+127).

Najgęściej zaludnione osiedla rejonu wileńskiego: miasto Niemenczyn (4 688), wieś Rzesza (4 141), wieś Skojdziszki (4 112), wieś Rudomino (3 815), wieś Pogiry (3 271), wieś Wielka Rzesza (3 174), wieś Awizenie (3 041), wieś Niemież (2 404), wieś Gałgi (1 790), miasteczko Mickuny (1 724), wieś Czarny Bór (1 702), wieś Zujuny (1 694).

Pomyślnie zrealizowany projekt

O realizacji projektu „Kompleksowe uporządkowanie osiedla Czarny Bór: uporządkowanie boiska sportowego, zwiększanie atrakcyjności ścieżek dla pieszych oraz przestrzeni publicznych”

Zgodnie z umową z dnia 28 sierpnia 2018 r. dla współfinansowanego z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej projektu nr 08.2.1-CPVA-R-908-1-0012 „Kompleksowe uporządkowanie osiedla Czarny Bór: uporządkowanie boiska sportowego, zwiększanie atrakcyjności ścieżek dla

pieszych oraz przestrzeni publicznych” w latach 2018-2023 w osiedlu Czarny Bór w Samorządzie Rejonu Wileńskiego realizowano finansowany ze środków UE projekt „Kompleksowe uporządkowanie osiedla Czarny Bór: uporządkowanie boiska sportowego, zwiększanie atrakcyjności ścieżek dla pieszych oraz przestrzeni publicznych” (dalej – Projekt).

Projekt miał na celu zmniejszenie spowodowanych warunkami geograficznymi i procesami demograficznymi nierówności w jakości życia poprzez poprawę

infrastruktury społecznej – urządzenie boiska sportowego, ścieżek dla pieszych i ścieżek rowerowych, oświetlenia, placu zabaw dla dzieci oraz małej architektury.

W celu poprawy jakości życia ze środków projektu w Czarnym Borze uporządkowano publiczne przestrzenie rekreacyjne i wypoczynkowe, odnowiono bądź urządzono ścieżki dla pieszych i ścieżki rowerowe. Powstały nowe, jakościowe przestrzenie dla różnych grup mieszkańców. Wyniki projektu przyczynią się do stworzenia sprzyjającego klimatu

inwestycyjnego oraz poprawy jakości życia i środowiska.

Projekt został zrealizowany w ramach działania 08.2.1-CPVA-R-908 „Odnowa obszarów wiejskich” priorytetu 8 „Zwiększenie włączenia społecznego i walka z

ubóstwem” Programu Działań Inwestycyjnych Funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

Projekt był finansowany ze środków Funduszu Rozwoju Regionalnego.
(S-3489)

Odnowiony system rejestracji do lekarza

Będzie można wygodniej zaplanować wizyty

Zapisać się na wizytę do lekarza przez internet będzie odtąd jeszcze wygodniej – w tym tygodniu zaczęły działać funkcje systemu rejestracji pacjentów (IPR IS), dając pacjentom większe możliwości zarządzania rejestracją do lekarzy i korzystania z niezbędnych świadczeń zdrowotnych – donosi Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Nowe funkcje systemu pojawiły się po pomyślnym wdrożeniu usprawnień IPR IS w Centrum Rejestrów, zarządzającym jednym z największych i najważniejszych systemów informacyjnych w kraju E.sveikata.

W zeszłym roku odnotowano prawie 10 mln rejestracji online za pośrednictwem IPR IS do lekarzy rodzinnych i specjalistów.

W odnowionym systemie IPR użytkownicy będą mogli skorzystać z nowych funkcjonalności. Jednym z nich jest możliwość samodzielnego zarejestrowania się

do kolejki po otrzymanie świadczeń medycznych, gdy w pożądanym terminie nie ma wolnych miejsc na konsultację lekarską. Ponadto pacjenci będą mogli otrzymać informację o możliwości przełożenia wizyty u lekarza na wcześniejszy termin – zostaną o tym poinformowani SMS-em lub mailem.

Proces rejestracji do lekarza ułatwi specjalnie stworzony w tym celu kreator, który na podstawie wybranych przez pacjenta kryteriów pomoże mu właściwie szukać wolnego terminu u specjalistów.

Aby wizyta pacjenta przebiegała sprawnie, na stronie rejestracyjnej pojawiają się przypomnienia, które pozwolą odpowiednio przygotować się do wizyty u lekarza, np. przypomną o konieczności wykonania badań krwi, wypicia określonej ilości wody, niejedzeniu przed badaniem i nie stosować niektórych preparatów. Informacja ta

zostanie również przesłana wraz z ogólnym powiadomieniem o pomyślniej rejestracji na wizytę lekarską.

Pacjenci, którzy posiadają już aktywne skierowania, logując się na swoje konto pacjenta w systemie E.sveikata jednym kliknięciem mogą wyszukać wolne terminy u lekarza specjalisty i wybrać najbardziej dogodny termin wizyty.

W najbliższym czasie planowane jest dalsze poszerzanie funkcjonalności systemu IPR: możliwa będzie rejestracja na badanie krwi, rezonans magnetyczny itd., pojawi się także możliwość rejestracji w szpitalach opieki, ponadto pacjent będzie mógł widzieć zaplanowane wizyty pielęgniarzy w domu.

Oczekuje się, że te i inne przyszłe ulepszenia systemów E.sveikata i IPR lepiej zaspokoją potrzeby i oczekiwania pacjentów w korzystaniu z usług cyfrowych.

Koncert „Światło zwycięstwa” w Zujunach

13 stycznia na Litwie jest obchodzony Dzień obrońców Wolności. Przed 33 laty, 13 stycznia 1991 roku, gdy armia radziecka i jednostki specjalne zajęły gmach Litewskiego Radia i Telewizji, Wieżę Telewizyjną, zginęło 14 obrońców wolności, a prawie tysiąc osób zostało rannych lub w inny sposób ucierpiało.

Pragnąc upamiętnić tak ważne wydarzenie w historii Litwy w Centrum Kultury w Zujunach – filii Centrum Kultury w Rudominie – został zorganizowany uroczysty koncert „Światło zwycięstwa”.

Uroczystość rozpoczęto minutą ciszy, którą zostali uczczeni ci, którzy w walce o wolność ojczyzny złożyli w ofierze swoje życie. W pamięć o poległych na scenie zapalono symboliczną świecę. Podczas uroczystości została przedstawiona historia tych krwawych wydarzeń. Uczestnicy imprezy mogli również obejrzeć zdjęcia autorstwa fotografa Vytautasa Daraškevičiausa, na których utrwalono wszystko, co się działo pamiętnego 13 stycznia 1991 roku. Zostały przedstawione również wspomnienia naocznych świadków. Na scenie tego dnia wystąpił zespół folklorystyczny „Verdenė” z Zujun, pod kierownictwem Rasy Kauzonaitė i męski zespół wokalny „Seni draugai”, pod kierownictwem Petrasa Garšvy. Zespoły zaśpiewały niezwykle piękne i wzruszające piosenki patriotyczne. Poetka Auksė Bakaniėnė zacytowała wiersze o Litwie własnego autorstwa, które poruszyły wrażliwe struny w duszy każdego uczestnika uroczystości. Na zakończenie obchodów wszyscy wspólnie zaśpiewali hymn narodowy Litwy oraz piosenkę „Lietuva brangi”.

13 stycznia był pamiętnym dniem, w którym Litwa broniła swojej niepodległości, ale wolność nie jest dana raz na zawsze, dlatego każdy musi ją chronić i bronić. Kochajmy Wolność, kochajmy Życie w Wolności, kochajmy naszych bliźnich i pielęgnujmy wszystko, co dla nas święte!

W stolicy

Rekordowa inwestycja w zdrowie wilanian

W ramach modernizacji sportowej infrastruktury Wilna w 2023 roku w stolicy w pełni odnowiono 20 boisk sportowych przy placówkach oświatowych. Na realizację tych projektów z ubiegłorocznego budżetu samorządu przeznaczono ponad 7 mln euro, w tym roku na odnowę kolejnych takich obiektów zaplanowane nieco większą sumę – 8 mln euro.

Ogólna powierzchnia odnowionych boisk to 6,5 ha, z czego ponad 2,3 ha to boiska piłkarskie o sztucznej nawierzchni, 1,9 ha – boiska o uniwersalnej nawierzchni. Odnowiono również nawierzchnię bieżni, urządzono strefy plenerowych siłowni wielofunkcyjnych.

Większość prac remontowych rozpoczęto jeszcze wiosną i zakończono przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Na przykład,

w szkole specjalnej „Atgajos” oraz w gimnazjum im. Aleksandra Puszkina zainstalowano urządzenia interaktywne, które mogą być wykorzystywane nie tylko do uprawiania sportu, ale też do nauki; na boisku progimnazjum im. Barbary Radziwiłłówny zmodernizowano dwa boiska do gry w koszykówkę, boisko do gry w siatkówkę i boisko do gry w piłkę nożną, urządzono strefę plenerowych siłowni. Z odnowionej infrastruktury korzystają również społeczności gimnazjów Žaros, Wasilija Kaczalowa, Radvilų, Minties, Žvėryno, Santaros, Grigiškių, Fabijoniškių oraz gimnazjum klasycznego im. Abrahama Kulwiecicia. W 2023 r. odnowiono też szkoły boiska sportowe liceum inżynierskiego Uniwersytetu Technicznego Giedymina w Wilnie, progimnazjów Naujininkų, księcia Giedymina

i Simonasa Stanevičiaus, szkoły podstawowej na Lipówce, szkoły Naujamiesčio i szkoły podstawowej Vytės Nemunėlio.

W 2024 roku w budżecie Samorządu m. Wilna na dalszą modernizację boisk sportowych przy placówkach oświatowych zaplanowano 8 mln euro. Planuje się, że takiej kwoty wystarczy na odnowę kolejnych 20 boisk sportowych, dlatego pod koniec roku ogółem będzie już 77 zrekonstruowanych takich obiektów. W tym roku ma też dobiec końca realizacja kilku dużych projektów odnowy infrastruktury sportowej przy gimnazjach Žirmūnų, Gabijos, im. Szymona Konarskiego oraz Wileńskiej Szkole Lazdynai.

W 2025 roku mają być w pełni odnowiona plenerowa infrastruktura sportowa wszystkich wileńskich szkół ogólnokształcących.

Odkryć wyjątkowość drewnianych Śnipiszek

Jak można by było opisać wyjątkowość drewnianych Śnipiszek? Jakie obrazy, dźwięki, kolory czy materiały przychodzą na myśl? Jaki jest duch miejsca drewnianych Śnipiszek? ZSA „ID Vilnius” wespół z Samorządem m. Wilna zaprasza mieszkańców drewnianych Śnipiszek do badania i odkrywania ducha miejsca tego wyjątkowego terytorium (łac. *genius loci* – subiektywne odczuwanie szczególnej atmosfery konkretnego miejsca).

W poniedziałek, 29 stycznia, o godz. 18 w Samorządzie m. Wilna (sala na 20. piętrze) odbędzie się prezentacja rocznego programu poświęconego badaniom ducha miejsca drewnianych Śnipiszek oraz dyskusja na ten temat. Rejestracja uczestników – na <https://forms.office.com/e/xH8G9Hubxu>.

W skierowanym do mieszkańców Śnipiszek programie zaplanowano m. in. różnego rodzaju spotkania i warsztaty twórcze, współpracę z antropologami i

artystami. Podczas pierwszego spotkania mieszkańcy będą mogli przedstawić swoje propozycje do programu.

Informację o pierwszym spotkaniu można znaleźć również w sieci społecznościowej Facebook – na profilu <https://fb.me/e/1SG-MUIURt>.

O projekcie

Na zamówienie Samorządu m. Wilna ZSA „ID Vilnius” realizuje projekt „Konsolidacja i angażo-

wanie społeczności do udziału w programie rewitalizacji architektury drewnianej na Śnipiszkach”.

Cele projektu:

- opisanie ducha miejsca drewnianych Śnipiszek;
- zwiększanie konsolidacji miejscowych mieszkańców;
- umożliwienie właścicielom obiektów nieruchomości dziedzictwa kulturowego skorzystania z instrumentów finansowych Programu Zarządzania Dziedzictwem Wilna.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

• Ile kosztuje leczenie na Litwie?

Dla osób ubezpieczonych

Oplacane jest z Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego, jeżeli osoba:

- jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub pobiera wynagrodzenie autorskie – składki obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego (lit. *privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokos*) płacone są od dochodów;
- pracuje samodzielnie i płaci stałe składki PSD;
- jest ubezpieczona ze środków państwowych;
- samodzielnie płaci składki PSD określonej wysokości (64,50 euro miesięcznie).

Dla osób nieubezpieczonych

Za konsultacje, procedury, rehabilitację i inne usługi należy zapłacić pełną cenę, na przykład:

- leczenie zawału mięśnia sercowego (pomostowanie tętnic wieńcowych) kosztuje od 8 877 do 16 778 euro;
- operacja wyrostka robaczkowego i średni okres leczenia w szpitalu kosztuje od 1 440 euro do 2 435 euro;
- leki do leczenia nowotworów skóry, nowotworów płuc mogą kosztować ponad 60 000 euro;
- leki do leczenia nowotworów żołądka mogą kosztować ponad 80 000 euro.

Więcej informacji – na ligoniukasa.lrv.lt
Obserwuj nas na [/Valstybinė ligonių kasa](https://www.facebook.com/vilnybineligionikasa)
Dowiedz się o swojej cenie leczenia

10 mln euro inwestycji w zdrowe i wygodne życie

Największa na Litwie spółka gospodarki wodnej „Vilniaus vandenys” sfinalizowała trzecie rankingowanie wniosków otrzymanych w ramach programu rozwoju sieci wodociągowych i kanalizacyjnych „Baltos zonos” i wytypowało do finansowania 23 wnioski. Na ich realizację i rozwój infrastruktury Samorząd m. Wilna przeznaczy ponad 9,7 mln euro.

Zgodnie ze złożonymi przez mieszkańców wnioskami w latach 2025-2026 spółka „Vilniaus vandenys” dołączy do scentralizowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych mieszkańców stołecznych starostw Antokol, Nowa Wilejka, Starówka, Wilcza Łapa, Weški, Śnipiszki, Zameczek. W bieżącym roku wykonane zostaną prace przygotowawcze do realizacji projektu – odbędą się procedury zakupów publicznych, wykonane zostaną prace projektowe, otrzymane zezwolenia na budowę.

„Baltos zona” (pol. „Biała strefa”) to mieszczące się najbliżej centrum Wilna ulice, na których nie ma scentralizowanych sieci dostaw wody pitnej i odprowadzania ścieków, a mieszkańcy dotychczas nie mają możliwości podłączenia się do nich i nadal korzystają z lokalnych urządzeń do pobierania wody, ścieki natomiast zagospodarowują w lokalnych urządzeniach do oczyszczania ścieków lub korzystają z szamb. Do stref tych trafiają również mieszczące się w obrębie Samorządu m. Wilna terytoria dziedzictwa kulturowego, terytoria chronione oraz terytoria parków regionalnych.

Ogółem w 2023 roku spółka „Vilniaus vandenys” otrzymała 31 wniosków, z których wyłoniła 23, które spełniały określone wymagania. Inwestycje finansowe przeznaczone zostaną na realizację wniosków najbardziej skutecznych pod względem ekonomicznym.

Spółka „Vilniaus vandenys” realizuje program „Baltos zonos” już po raz trzeci. W latach 2021-2023 wpłynęło 12 wniosków, z których 10 projektów już zrealizowano. Wspólne inwestycje Samorządu m. Wilna i spółki „Vilniaus vandenys” wyniosły 2,2 mln euro.

„Vilniaus vandenys” dostarczają wodę pitną i zagospodarowują ścieki dla ponad 600 tys. mieszkańców w Wilnie oraz rejonach wileńskim, święciańskim i solecznickim. Akcjonariuszami spółki są samorządy Wilna (90,79 proc.), rejonów wileńskiego (4,06 proc.), święciańskiego (3,37 proc.) i solecznickiego (1,78 proc.). Na infrastrukturę przedsiębiorstwa składa się 1 811 km sieci wodociągowych i 1 530 km sieci kanalizacyjnych, 153 przepompownie wody, 258 przepompowni ścieków i 6 oczyszczalni ścieków.

